
This is the **published version** of the bachelor thesis:

Garcia Ventura, Isabel; Vilaplana, Enric, dir. La pedagogia de Célestin Freinet i les tècniques d'impressió. 2013. 34 pag. (847 Grau en Educació infantil)

This version is available at <https://ddd.uab.cat/record/112194>

under the terms of the license

La pedagogia de Célestin Freinet i les tècniques d'impressió

Treball Fi de Grau

Data i període de lliurament i defensa: 14 de Juny del 2013

4rt. Grau Educació Infantil

Nom de l'alumne: Isabel García Ventura

Nom i departament del tutor: Enric Vilaplana. Departament de Pedagogia Sistemàtica i Social.

Universitat Autònoma de Barcelona

ÍNDEX

	Pàg
1. Introducció.	3
2. Justificació.	4
3. Marc teòric.	5
3.1. La pedagogia de Freinet.	5
3.1.1. Els inicis.	5
3.1.2. Influència.	5
3.1.3. El mètode Freinet.	7
3.1.4. Les tècniques Freinet.	9
3.2. La impremta a l'escola.	10
3.2.1. Les tècniques d'impressió:	10
– Impremta.	10
– Impremtilla.	11
– Gelatina.	11
– Patata, ceba o suro.	11
– Puntejat.	11
– Monotips.	12
– Polvorització.	12
4. Intervenció.	13
4.1. Contextualització: L'escola Nabí.	13
4.1.1. Població escolar.	13
4.1.2. Trets d'identitat i plantejaments pedagògics del centre.	14
4.2. Proposta.	15
– Racó 1: Impremta.	16
– Racó 2: Polvoritzacions.	17
– Racó 3: Patates, cebes i altres fruits.	18
– Racó 4: Puntejat.	19
4.3. Avaluació /Valoració.	20
5. Consideracions finals.	23
6. Bibliografia.	25
7. Annexos	26
– Annex 1: El materials.	27
– Annex 2: Desenvolupament del racó de la impremta.	29
– Annex 3: Desenvolupament del racó d'estampació.	31
– Annex 4: Altres experiències. L'escoleta.	33

1. INTRODUCCIÓ

Freinet, C. (1896-1966) va ser un pedagog que considerava que l'escola necessitava un canvi ja que en aquells moments existia una gran separació entre la vida i l'escola. Freinet proposava tot el contrari, una escola i una educació basada en la vida on l'infant pogués ser el protagonista del seu desenvolupament. Totes les propostes pedagògiques que va proposar i va dur a terme van fer que altres pedagogs i mestres es qüestionessin què volien de l'educació i quin paper jugaven els infants.

Al llarg d'aquest treball de fi de grau coneixerem algunes de les idees que va tenir Freinet i com la seva pedagogia realment va implicar un canvi en el món de l'educació. També veurem algunes de les tècniques que feia servir; concretament em centraré en les d'impressió ja que va ser un dels punts claus de la seva metodologia. Un dels aspectes importants de la pedagogia de Freinet va ser el text lliure, els infants podien escriure tot allò que volien o creien que era important, d'aquesta manera Freinet els hi donava la paraula i per tant prenia protagonisme en la seva formació. A partir d'això el pedagog i mestre francès va pensar que una bona manera de conservar el pensament dels nens i nenes podria ser a partir de la impremta, i és així com va sorgir la idea de la impremta a l'escola.

El descubrimiento de la imprenta en la escuela como útil pedagógico inicia una revolución escolar [...] En la imprenta, la lengua se va a descomponer y recomponer en manos de los niños [...].

González Monteagudo, J. (1988)

A partir de la recerca d'informació plantejaré uns racons per a nens i nenes de parvulari on es puguin practicar diferents tècniques d'impressió. Aquestes els duré a la pràctica a l'escola Nabí, situada al barri de Vallvidrera de Barcelona. D'aquesta manera podré observar i documentar els punts forts i els punts febles. Tanmateix les aportacions que obtenen els infants i els mestres a l'hora de dur a terme aquestes tècniques a un aula d'educació infantil.

2. JUSTIFICACIÓ

Les pràctiques de tercer de grau d'educació infantil les vaig realitzar a l'escola Nabí. Aquesta escola inspira el seu projecte educatiu en la pedagogia de Freinet. Durant la meva estada al centre em vaig veure molt identificada amb la manera de treballar i la metodologia que feien servir, així doncs quan vaig veure que una de les temàtiques que ofertaven en el treball fi de grau tractava sobre la pedagogia de Freinet vaig pensar que podria ser una molt bona oportunitat per poder conèixer més a fons els diferents aspectes i maneres de fer d'aquest pedagog francès que va inspirar a psicòlegs, pedagogs i mestres, fins al punt de crear moviments i associacions com *ICEM*.

Durant la meva estada al centre vaig dur a terme una unitat didàctica on una de les activitats implicava realitzar una tècnica d'impressió, el monotip. En dur-ho a la pràctica vaig veure com els infants gaudien d'unes sensacions que gairebé mai poden experimentar en el seu dia a dia, alhora que posaven en acció totes les seves habilitats intel·lectuals i motrius. Com a conseqüència vaig creure que realitzar racons on els infants poguessin experimentar algunes de les diferents tècniques d'impressió seria enriquidor, tant pels infants com pels docents, i es podrien realitzar treballs transversals on les intel·ligències múltiples hi tindrien cabuda.

Crear diferents racons dins d'una mateixa aula em sembla una bona manera de començar a iniciar-se en les tècniques d'impressió. Abans però serà necessari fer una cerca de les diferents tècniques i triar-ne algunes de les quals es puguin adaptar per a infants de parvulari. Cal tenir present en tot moment per a què farem servir aquelles tècniques, amb quin objectiu.

3. MARC TEÒRIC

3.1. La pedagogia de Freinet

3.1.1. Els inicis

Freinet va néixer a Gars l'any 1896, un poble francès dels Alps Marítims. Una part de la seva infantesa la va passar ajudant els seus pares tot treballant al camp, també va assistir a l'escola però la seva opinió sobre l'educació que va rebre en aquells moments no va ser gaire bona:

La escuela primaria de principios de siglo... no me proporcionó ni tan sólo un embrión de cultura científica. Al menos tuvo la ventaja, para mí, de no deformarme no desanimarme ante las nociones abstractas de estas enseñanzas.

González Monteagudo, J. (1988)

Freinet va estudiar magisteri a l' Escola Normal de Niça. Mentre es formava per ser mestre va esclatar la Primera Guerra Mundial i com a conseqüència van atorgar-li el títol sense haver finalitzat els seus estudis. Durant aquest període va ser ferit amb unes conseqüències irreversibles i el van declarar ferit de guerra. Un cop torna al seu poble decideix sol·licitar el seu ingrés a l'ensenyament, i és així com comença la seva etapa com a mestre i pedagog.

Com he esmentat anteriorment, Freinet no va acabar la seva formació com a mestre i com a conseqüència els coneixements pedagògics i didàctics eren molt escassos. Així que va deixar de banda l'ensenyament tradicional i va aprofitar tot allò que passava en el dia a dia dels infants. A partir d'això es va adonar que l'ensenyament tradicional feia que els infants desenvolupessin un rol passiu i va veure la necessitat de trencar amb això i començar noves maneres de fer dins i fora de l'aula.

3.1.2. Influència

Durant els primers anys de docència Freinet va iniciar una formació pedagògica autodidàctica. Durant aquest període (1920-1922) llegeix sobre alguns autors d'autoritat del món de l'educació, entre altres Rousseau i Pestalozzi.

Jean-Jacques Rousseau (1712-1778) va ser un dels precursors de la revolució francesa, va ser un dels grans primers pedagogs del període de la Il·lustració. Però en un moment donat deixa de banda la confiança en la raó per bolcar-se en el naturalisme.

El naturalisme es centra en la importància de la naturalesa de l'home, amb una revalorització dels sentits i les emocions com a autèntica expressió de la naturalesa humana, és a dir, l'home es bo per naturalesa. Aquest naturalisme l'aplicarà a l'educació. Una educació "natural" que confia en la gran capacitat de l'infant; només cal orientar-lo. Si l'home actual és dolent és a causa de la influència de la civilització.

El naturalisme s'oposa a l'Antic Règim, a l'educació tradicional, al racionalisme, i pugna per una educació que segueix els dictats de la naturalesa. Tres són les notes que caracteritzen l'educació natural:

- Prevalència d'allò que és estrictament natural.
- El seu principi és l'individu de manera natural, que és el factor primordial i espontani en el desenvolupament harmoniós dels seus impulsos.
- És més espontània que reflexiva, vivencial que literària. És activa, integral, d'educar d'una manera plena.

Cal esmentar que Rousseau va escriure una obra molt important que va fer referència al món de l'educació, *Emili* (1760). Aquesta obra va ser dividida en cinc llibres dividits en diferents etapes de l'educació.

Johann Heinrich Pestalozzi (1746-1827) va néixer a Suïssa, va ser el pare de la pedagogia moderna. El seu mètode es basa en el desenvolupament de les facultats intel·lectuals recolzant-se en la intuïció.

La intuïció és l'estimulació que produeix en el/la nen/a la presència dels objectes, i la representació que es fa del món que l'envolta. Aquesta intuïció es manifesta en què s'arriba al coneixement a través d'ordenar les impressions que tenen com a base i influència tres qualitats fonamentals: la paraula, la forma i el número.

- La paraula. De la capacitat de veure el reconeixement de les lletres, el dir el nom de les coses i el llenguatge.
- La forma. De la capacitat per les formes en surt la geometria, el dibuix i la cal·ligrafia.
- El número. De la capacitat pel número en ve l'aritmètica.

Pestalozzi dóna molta importància a l'educació manual com a acompanyament del progrés intel·lectual. L'educació, segons el pedagog suís, consisteix en fer que el procés de desenvolupament humà segueixi el curs evolutiu de la naturalesa del nen, sense anticipar artificialment a aquest. L'educació és una ajuda que es dóna al nen/a durant aquest procés.

A través de la seva obra mestra *Com Gertrudis ensenya als seus fills* (1801), Pestalozzi ens mostra la seva pedagogia, ens ensenya la seva manera de veure l'educació, com una solució a la ignorància i a la misèria de la població dels moments, com una manera de lluitar contra les desigualtats i donar a l'infant un lloc en la societat.

Aquests dos pensadors van ser, juntament amb Froebel, uns dels antecedents que varen provocar el naixement de l'Escola Nova.

El moviment de l'Escola Nova neix amb afany de canvi de l'escola intel·lectualista i memorística a l'escola pràctica i activa. Trobem diferents expressions tal com Escola Nova (Europa), Escola Activa, Educació Progressiva (EEUU), mètodes moderns, escola per a la vida... etc. Les característiques del moviment eren:

- Renovació de l'escola. Es denuncia l'escola centrada en el programa, en els continguts. També que l'escola fa instrucció en comptes d'educació (ex: , memorització, accions mecàniques que no permeten interiorització). I el paper del mestre com a figura d'autoritat.
- Renovació metodològica. Volen una metodologia on els/les nens/es siguin actius i puguin participar en el seu procés d'ensenyament i aprenentatge a través de l'acció.
- L'educand. La visió del concepte d'infant canvia, l'escola tradicional educava l'infant com si fos un adult. L'Escola Nova recolza la idea de la infància per sí mateixa és una etapa de la vida que té valor en sí mateixa. L'escola deixa de centrar-se en l'adult i el nen/a és el protagonista del seu procés educatiu (paidocentrisme).
- El paper del professor. El mestre ha d'estar present per ajudar, per orientar i motivar. Adquireix un rol de guia i observador, passa a un segon pla.

3.1.3. El mètode Freinet

Freinet va formar part de l'Escola Nova i la seva pedagogia va ser coneguda per tota França, fins al punt que molts mestres seguien la seva metodologia.

Freinet, C (1990) va escriure trenta invariants, és a dir, que encara que passin els anys totes aquestes idees perduraran sense canviar, perquè és la base sòlida de la seva pedagogia:

- La naturalesa de l'infant:
 - *El nen és de la mateixa naturalesa que l'adult.* La infància per sí mateixa és una etapa valuosa de la vida d'una persona. L'infant no és un adult en potència.
 - *Ser més gran que l'alumne no vol dir estar per sobre d'ell.* El mestre no ha de tenir una tarima a la classe. Ha d'haver confiança i respecte mutu.
 - *El comportament del nen/a depèn del seu estat fisiològic i constitucional.* El nen/a depèn del seu estat físic i de salut.
- Les reaccions dels infants:
 - *Ningú, i l'infant no pas menys que l'adult, no vol ser manat autoritàriament.* Acabar amb l'autoritarisme, les obligacions, la instrucció, l'adoctrinament i les classes magistrals. Acabar amb l'escola antiga. Això es fa amb una pedagogia que doni a l'infant iniciativa i on el mestre parli l'imprescindible.
 - *El fracàs és inhibidor, destructor de la iniciativa i l'entusiasme.* El mestre ha de procurar que els seus alumnes tinguin èxit. L'error és un recurs més per aprendre, tot allò que sigui un repte o que comporti alguna dificultat per a l'infant és una font d'aprenentatge, és per això que no hi ha fracàs, perquè fins i tot aquest és una eina més per aprendre. No hi han notes per evitar el fracàs.
 - *El treball i no pas el joc és el que és natural en el nen;* cal una pedagogia del treball. La tendència natural del nen és treballar. Freinet proposa moltes activitats que girin entorn el treball com per exemple la fusteria.
- Les tècniques educatives:
 - *El llibre de text únic és un error.* Proposar fitxers escolars per temàtiques i assignatures.

- No s'aprèn per mitjà de les lleis sinó per l'experiència. Està relacionada amb la inducció, primer experimentem i després esbrinem la llei.
- S'ha de proposar *activitats funcionals*, útils per a la vida, que l'escola i la vida estiguin lligades, on tot el que aprenen ho puguin dur a terme en la seva quotidianitat.
- *L'escola ha de ser una cooperativa escolar*. Ha de ser una comunitat organitzada democràticament i així els/les nens/es aprenen a viure en democràcia.
- L'adult ha de parlar tan poc com sigui possible. Ha de cedir la paraula a l'infant i donar-li tot el protagonisme.

Després de conèixer els principis de la pedagogia del mestre francès podem concloure que la idea que tenia de l'educació era oferir una educació del poble que parteix del coneixement propi i vivencial, que forma part de la societat. Alhora que parteix de la pràctica, és a dir, aprenem les coses quan les fem i és llavors quan podem entendre les lleis i els continguts.

Aquest tipus d'escola també deixa en un primer pla l'infant on ell és l'únic protagonista i responsable de la seva educació. El nen o la nena que arriba a l'escola ja té una experiència prèvia, té un bagatge cultural, té unes capacitats que s'han de tenir en compte. La seva paraula i la seva opinió és valorada i escoltada, la seva paraula desencadena relacions amb altres persones, tant amb adults com amb els seus iguals, i com a conseqüència es propicia un espai social.

A l'escola, l'aula hauria de ser un context educatiu arrelat al medi i a l'entorn ja que aquest és una font indiscutible d'aprenentatge, que potencia el desenvolupament de la personalitat i d'altres aspectes de la vida de qualsevol persona. A partir d'això Freinet s'adona que per a l'escola i l'educació progressin, el treball, la societat i l'individu han d'estar estretament lligats. Ha d'existir una relació entre l'escola i la vida, l'escola ha de preparar per a la vida.

Així doncs Freinet es proposa la modernització de l'escola a partir de dos eixos, l'expressió lliure i la cooperació (González Moteagudo, J. (1988)).

- L'expressió lliure possibilita la descoberta, les troballes i els avenços que els infants aconsegueixen a partir dels seus coneixements i de tots els processos que realitzen per aconseguir allò que s'han proposat. Juga un paper molt important el *tempteig experimental*¹ (Freinet, C. 1990) que l'ajudarà a conèixer i comprendre l'entorn mentre que desenvolupa i perfecciona les seves habilitats i capacitats.
- La cooperació s'inicia en el moment que els infants comparteixen i expliquen el seu treball amb els altres i és així com els fan partícips d'aquest treball, també així prenen consciència de què treballen i quin sentit té realitzar aquella tasca.

Aquests dos eixos i totes les tècniques que proposa Freinet estan estretament lligades amb la comunicació dels resultats i de les experiències. I és així com el pedagog dóna la paraula a l'infant i fa de l'escola un espai més democràtic on totes les opinions hi tenen cabuda.

¹ *Tempteig experimental: impuls vital, personal i creatiu dirigit a conèixer i dominar a l'altre.*

3.1.4. Les tècniques Freinet

Les tècniques de Freinet segons Porquet (1973) estan basades *en el coneixement intuïtiu i pràctic de l'infant*, en la seva necessitat d'experimentació, *en el seu delit primordial d'expressió i de creació*. Sense deixar de perdre de vista la funció social que és tan important per al pedagog francès i que es dona a partir de l'intercanvi d'opinions, del treball cooperatiu, del diàleg, etc.

Per a Freinet, segons González Monteagudo, J (1988), la cooperació tenia un paper fonamental en la educació:

La forma individualista de los manuales escolares y de los instrumentos de trabajos estrictamente personales debe ceder poco a poco el lugar a la organización colectiva, de la que la cooperativa escolar serla a la vez alma e instrumento.

El pedagog defensava la participació dels infants en tot moment en qualsevol àmbit de la vida, al familiar, escolar i fins i tot al social. Amb la pedagogia cooperativa es poden realitzar tasques en equip on tothom pugui participar, on l'experimentació sigui conjunta, on l'actitud sigui oberta i receptiva, on totes les opinions siguin vàlides i tots els components estiguin en igualtat de condicions. Un altre fet que està estretament lligat amb la cooperació són les assemblees doncs restableixen les relacions amb els demés, situen a cada component del grup en relació amb els altres, permeten que tothom pugui participar en les discussions que es realitzen. En aquest sentit puc afirmar que la llengua, la comunicació i el diàleg juguen un paper molt important en la pedagogia de Freinet, ja que qualsevol tasca a desenvolupar implica l'expressió i la comunicació amb els altres.

Les tècniques Freinet tenen la seva base en la seguretat i en un ambient ric i variat en estímuls que possibiliti el màxim d'experiències possibles. És així com l'infant anirà creixent i desenvolupant les seves capacitats i habilitats, on creixerà en tots els àmbits de la seva persona tenint confiança en ell mateix i en els que l'envolten. Algunes de les tècniques més rellevants van ser:

- El text lliure i el llibre de la vida. Els infants escriuen tot allò que els interessa o que tenen necessitat de saber de manera cooperativa. Pot incloure qualsevol tipus de treball sempre que sigui d'interès general. A partir d'aquí sorgeix la necessitat de l'impremta escolar, ja que és una manera de que les paraules i els pensaments dels infants quedin plasmades en un full.
- Fitxes autocorrectives. L'alumne corregeix els seus propis errors a través de fitxes que han construït i d'aquesta manera es poden adonar si s'han equivocat i rectificar el treball.
- Correspondència interescolar. Els alumnes es cartegen amb altres alumnes d'altres escoles, es coneixen i al final es veuen en persona.
- El pla de treball. Compromís personal de l'alumne del que farà la propera setmana. L'alumne fa un paper escrivint un propòsit per complir. Freinet ho proposa per ajudar al nen a organitzar-se a treballar al seu ritme. El mestre té una perspectiva sobre l'alumne.

- L'assemblea. Cada dia es dedica una estona a que els infants es trobin i parlin entre ells. La comunicació i el treball cooperatiu és molt important en la pedagogia de Freinet ja que té una funció social i democràtica.

3.2. La impremta a l'escola

El text lliure permetia a l'infant escriure allò que l'interessava i que volia expressar: *"Con el texto libre Freinet da la palabra al niño y este hecho tan simple tiene una importancia decisiva..."* (González Monteagudo, J. (1988)).

Com que el pedagog francès tenia problemes respiratoris es veia en l'obligació d'estar a l'aire lliure, així doncs feia classes-passeig tal i com va fer el seu antecesor Decroly. Les classes-passeig consistien en sortir de l'aula i anar a algun lloc fora de l'escola on esdevinguessin idees i vivències d'interès pels alumnes. Tot seguit Freinet, juntament amb els infants, tornaven a l'aula i dialogaven sobre el què havien vist i observat, sobre quines idees i dubtes havien tingut, sorgia la necessitat d'escriure i dibuixar tot allò que havien après de manera natural.

Les tècniques d'impressió van sorgir a partir del text lliure i de les classes-passeig, Freinet va pensar que el full imprès permetria conservar el pensament infantil i és així com es va originar la impremta a l'escola. Així doncs va suprimir els llibres de text i els va substituir per llibres escrits i impresos pels propis infants.

Les diferents tècniques d'impressió impliquen d'alguna manera la part afectiva i la personalitat entre altres. I el treball realitzat amb aquestes tècniques anirà enriquint i ajudarà a desenvolupar al nen/a tant a nivell fisiològic com a intel·lectual. En definitiva, Freinet va fer servir la impremta per potenciar la creativitat, el pensament, la sensibilitat i l'expressió.

Segons Jover i Sala (1981) *l'assimilació i la integració entre comunicació i tècniques resulta un reflex natural. A mesura que el treball avanci i progressi, l'infant veurà augmentar les seves necessitats tècniques.* Així doncs, s'anirà especialitzant segons les seves habilitats.

En les tècniques d'impressió no s'ha de deixar de banda el treball cooperatiu ja que s'ha de treballar a partir d'un interès global, d'aquesta manera es dona el treball en equip, la distribució de rols, l'ajuda entre iguals, la responsabilitat ... I es continua treballant en societat tal i com pauta la pedagogia de Freinet. Així doncs, el resultat obtingut és fruit de l'esforç de tots i és per a tots.

3.2.1. Tècniques d'impressió

He realitzat una selecció d'algunes de les tècniques d'impressió que esmenten Jover i Sala (1981).

Impremta

- Pel que fa al material comptem amb una caixa on estan classificades les lletres per ordre alfabètic, unes peces de fusta per separar les paraules i les línies, un vidre sobre

el qual es posa la tinta i un rodet de goma per entintar, fulls blancs, també necessitarem una premsa per tal que el full quedi ben imprès. I per netejar tot el material un cubell de plàstic i un pinzell.

- Per desenvolupar l'activitat farem agrupacions on cada component del grup s'encarregui d'una cosa. El text el componen entre tots però a l'hora d'imprimir un col·loca el full a la premsa, el segon realitza la primera tirada impressió tot entintant la composició amb el rodet. Tot seguit comproven, amb ajuda del mestre, que el text ha estat ben redactat. Finalment es fan tantes impressions com vulguin i el tercer component del grup va recollint i constant tots els fulls impresos que van sortint de la impremta.
- Per acabar i tenir cura del material es neteja totes les peces amb un pinzell i amb aigua o dissolvent (segons el tipus de tinta que hagin fet servir).

Impremtilla

- Disposem d'un material que es pot adquirir fàcilment a les botigues de joguines i altres botigues d'escriptura. Són peces de lletres d'un material de goma/plàstic . A més també farem servir la tinta per entintar i fulls blancs.
- Per desenvolupar la impressió els infants hauran de compondre el text lletra per lletra, seguidament l'hauran d'entintar i reproduir-la en un full. Un cop han fet la primera impressió els infants, en grup, han de mirar si el text està ben escrit, en cas que no, haurien de corregir-lo i tornar a fer una altra impressió.
- A l'hora de netejar el material es pot rentar fàcilment amb aigua.

Gelatina

- Pel que fa al material necessitarem una gelatina que haurem preparat prèviament. full de carbó i fulls blancs per imprimir.
- A l'hora de desenvolupar la impressió l'infant dibuixarà o escriurà a sobre d'un clixé, paper carbó situat sobre un full, d'aquesta manera la producció quedarà gravada en el paper. Seguidament es posa el paper a sobre de la gelatina, es fa pressió per què la producció quedi gravada i reproduïda a la gelatina. A partir d'aquí ja podem fer tantes còpies com desitgem.
- Per tal que podem fer servir un altre dia la gelatina és necessari que la netegem tan ràpidament com l'haguem acabat de fer servir. Una manera senzilla de fer això és amb un esponja i aigua, posteriorment s'haurà de assecar amb un drap.

Patata, ceba o suro

- Necessitarem patates, cebes o suro, pintura o tempera i fulls o cartolines.
- Per desenvolupar aquest tipus d'impressió ens caldrà fer diferents segells, això ho farem fent servir un ganivet que ens ajudarà a fer incisions i realitzar així diferents segells amb diferents formes. La pintura o tempera es posa en plats o en esponges per tal que es pugui posar la pintura als diferents segells.
- Per endreçar el material, netejarem amb aigua tot allò que és pugui reciclar com per exemple els recipients on es posa la pintura. Les verdures les llençarem a les escombraries de tipus orgànic per tal de poder reciclar.

Puntejat

- Necessitarem una cartolina o cartró, una agulla de llana, rodets, pintura i fulls.
- Per realitzar aquesta impressió l'infant ha de fer un dibuix a sobre de la cartolina o del cartró. Seguidament haurà de puntejar el dibuix amb l'agulla de llana. Un cop ha acabat, a la cara que tingui més relleu col·locarem un full en blanc i mentre l'alumne el subjecta amb una mà, amb l'altre ha de passar el rodet amb poca pintura per sobre del paper. D'aquesta manera aconseguirem una còpia del puntejat realitzat anteriorment.

Monotips

- El material que farem servir serà un vidre o superfície plana amb un tamany més petit que un full DNA4, pintura, un rodet de goma, pals de fusta.
- Per realitzar aquesta pràctica estendrem la pintura de manera uniforme per sobre del vidre o la superfície plana amb l'ajuda del rodet de goma. Tot seguit l'infant farà un dibuix amb pals de fusta o altre objecte que pugui fer servir per dibuixar. En acabar col·loquem el full a sobre i fem pressió, quan retirem el paper podrem veure el dibuix imprès. També es poden incorporar altre elements com cordills, sorra, etc. i d'aquesta manera els infants poden experimentar la creativitat.

Polvorització

- El material que farem servir aquí serà un raspall de dents, pintura aigualida, fulls o cartolines i tisores.
- Aquesta tècnica consisteix en impregnar el raspall de dents amb pintura aigualida. Seguidament col·loquem el raspall cap avall, amb els pèls de porc en direcció al full. A continuació passem un dit per sobre dels pèls i veurem com la pintura es desprèn del raspall polvoritzada. Per afegir una mica de complexitat podem proposar als infants que facin plantilles amb paper o cartolina, d'aquesta manera quan els col·loquin al paper i seguidament realitzin el procediment anterior es quedarà tot polvoritzat excepte on estaven col·locades les plantilles.

4. INTERVENCIÓ

4.1. Contextualització: l'escola Nabí

L'escola Nabí és una escola d'una sola línia situada al districte de Sarrià-Sant Gervasi, concretament al barri de Vallvidrera. Aquest té una configuració molt semblant a un poble. Està situat a la serra de Collserola, molt a prop del Tibidabo. El seu nucli és molt petit, les cases s'agrupen entorn de dues places i pocs carrers. Les vivendes són majoritàriament unifamiliars i es troben disperses al voltant del nucli central del barri, tot i que també hi ha diversos edificis i pisos. Així doncs l'escola està al mig del Parc Natural de Collserola i es troba envoltada de bosc.

Donada la seva situació i les seves característiques, aquesta barriada no compta amb gaire serveis. L'escola Nabí és l'única escola pública d'Educació Infantil i Primària situada en el barri de Vallvidrera. En aquest nucli urbà també trobem l'escola d'educació especial Aspasim. Actualment s'acaba d'inaugurar l'Escola Bressol Municipal La Puput just al costat de l'Escola Nabí. Una mica més lluny, a la zona del Baixador de Vallvidrera hi ha l'escola pública Xiprers i l'escola d'educació especial Vila Joana.

Molt a prop de l'escola, en el mateix carrer trobem el centre cívic i la Biblioteca Municipal de Vallvidrera on s'hi fan activitats de caràcter lúdic, cultural i esportiu, tant per adults com per a infants. Al costat de l'escola també hi ha un camp de futbol municipal que està gestionat per l'empresa Lliuresport on es fan diverses activitats esportives.

Vallvidrera té una població amb un nivell socioeconòmic i cultural mitjà-alt. Un alt percentatge tenen professions lliberals i ben qualificades com per exemple actor, metge, arquitecte, periodiste... És un barri amb molt poca immigració resident. Hi ha diverses famílies procedents de països de la Unió Europea així com parelles de diferents llengua materna. La llengua habitual dels habitants de Vallvidrera és el català i el castellà.

4.1.1. Població escolar

Procedència dels alumnes:

Els alumnes de l'escola Nabí viuen en més d'un 90% al barri de Vallvidrera. A molts d'ells els és possible venir a l'escola caminant. Algunes famílies venen de Barcelona o d'altres poblacions properes (Sant Cugat, Valldoreix, La Floresta)

Nivell cultural, econòmic i lingüístic de l'Escola Nabí:

Els alumnes de l'escola són majoritàriament de parla catalana, hi ha algunes famílies amb llengua materna castellana i una presència significativa d'alumnes amb llengua materna anglesa o d'altres llengües de la comunitat europea. Els alumnes procedeixen de famílies on els progenitors tenen estudis i un bon nivell adquisitiu, per tant podrien trobar-los en la classe mitjana-alta.

4.1.2. Trets d'identitat i plantejaments pedagògics del centre

L'escola Nabí inspira el seu projecte educatiu amb la pedagogia de Freinet. Comprèn l'educació com la formació integral de la persona, tenint en compte els aspectes intel·lectuals, emocionals i socials. Intenta proporcionar a l'alumnat el clima adient perquè pugui desenvolupar-se integrament, pugui potenciar el màxim les seves possibilitats i pugui adquirir el mitjans intel·lectuals i personals que el permeti d'integrar-se en la societat que el toqui viure.

Es potencia l'expressió per mitjà de tots els llenguatges. Aquests serveixen per expressar sentiments, desitjos, intencions, valoracions; per establir relacions amb els altres, per posar-nos d'acord, per raonar, per ampliar coneixement i per aprofundir en les diferents maneres de comunicar-nos.

La llengua, que té un caràcter transversal, fa possible els diferents aprenentatges. Procuren treballar de forma globalitzadora, intereleccionant els conceptes de diferents matèries, prioritzant els mitjans a fi que els infants desenvolupin capacitats per adquirir els coneixements per si mateixos i puguin ser utilitzats en el moment necessari.

Es valora la projecció del treball sobre el grup, estímul i reconeixement cap a qui l'ha realitzat. Es té en compte la dimensió cooperativa de compartir i treballar, no per a un mateix, sinó per beneficiar amb l'aportació personal al grup del qual es forma part. Cada grup va adquirint la seva personalitat fruit de l'aportació de la forma de ser i de manifestar-se de cada nen i de cada nena que la formen, i també dels mestres que la condueixen.

La cooperació s'ensenya vivint-la. Cal funcionar a partir dels canals i disponibles (claustres, cicles...). cal que l'estructura que es disposa sigui el marc real de presa de compromisos i de transvasament d'informacions. Cal aprofitar aquest clima de cooperació en totes les situacions que es plantegin: entre els infants, infants-mestres, mestres-mestres, mestres-pares i mares, pares i mares-infants en el marc de l'escola.

Entenen l'observació com a generadora de l'activitat intel·lectual que permet establir relacions, formular preguntes, identificar similituds i diferències, classificar, ordenar, comparar. Incitar la motivació i comunicació espontània i l'interès i a la curiositat, base de qualsevol aprenentatge.

El tempteig experimental donarà peu a l'observació sistemàtica i l'experimentació, iniciada ja molt aviat, en els fonaments de la formació intel·lectual, ajudant a adquirir un esperit científic i creador. Cal tenir sempre present que l'infant avança segons la seva pròpia experiència, el seu propi tempteig. Així, el treball és una manipulació de materials i tècniques de cara a l'assimilació de nous coneixements. L'experimentació comporta reconèixer i plantejar un problema intentar d'indagar quina és la causa i buscar mitjans per a resoldre'l.

En aquest procés és imprescindible recollir i ordenar dades, discutir-les, comentar per tal de trobar relacions, inferir, interpretar els resultats, en petit o en gran grup, però deixant la

possibilitat de posar en dubte les idees per tal d'aconseguir aprenentatges més personalitzats i lligats a la pròpia experiència per tal que siguin realment significatius.

Els docents afavoreixen el treball en grup fent que els nens/es hagin de resoldre les seves diferències, sàpiguen emmotllar-se al criteri majoritari i sàpiguen aplegar els seus esforços als dels altres per aconseguir quelcom conjunt.

4.2. Proposta

La meua proposta consisteix en proposar quatre racons a l'aula en que puguin practicar quatre tipus de tècniques d'impressió. Els objectius generals de la proposta són:

- Desenvolupar la creativitat.
- Desenvolupar la seva motricitat fina.
- Escoltar i seguir les indicacions del mestre.
- Experimentar amb els diferents materials.
- Treballar en equip.
- Expressar les seves vivències a partir dels diferents llenguatges.
- Gaudir i participar durant l'activitat.

Els racons seran esporàdics, la mestra els posarà a disposició dels infants quan ho cregui convenient.

Per desenvolupar aquests racons ho farem a l'aula ordinària, agruparem les taules de tal manera que quedin quatre grups per disposar els quatre tallers. La idea és que a cada sessió cada grup vagi canviant de taula per tal de poder provar les diferents tècniques d'impressió.

En quant a l'agrupació es farà en gran grup, però fent quatre subgrups de cinc alumnes, un per a cada racó. D'aquesta manera estaran repartits en diferents racons i tots podran anar passant per cadascuna de les tècniques d'impressió.

En quan a la temporització, es realitzaria en dues sessions d'una hora i mitja. Cada grup estaria en una racó quaranta cinc minuts i després es faria una rotació, així doncs cada grup haurà provat dues tècniques en acabar la sessió. Cal dir que les temporitzacions són orientatives i per tant és poden flexibilitzar.

Cronograma		
1h 30 minuts distribuïts en =	45 minuts	45 minuts
Sessió 1	Racó 1: Grup 1	Racó 1: Grup 2
	Racó 2: Grup 2	Racó 2: Grup 1
	Racó 3: Grup 3	Racó 3: Grup 4
	Racó 4: Grup 4	Racó 4: Grup 3
Sessió 2	Racó 1: Grup 3	Racó 1: Grup 4
	Racó 2: Grup 4	Racó 2: Grup 3
	Racó 3: Grup 1	Racó 3: Grup 2
	Racó 4: Grup 2	Racó 4: Grup 1

Aquest són els racons que proposo:

Racó 1: Impremta		
Temporització: 45 minuts	Nivell: P5	Agrupació: Cinc infants
Objectius específics: <ul style="list-style-type: none">– Identificar les lletres.– Composar paraules.– Intentar composar alguna oració simple.– Explorar i experimentar amb el material.– Treballar en equip.– Seguir les indicacions a l'hora d'imprimir.– Tenir cura del material.		
Material: <ul style="list-style-type: none">– Fulls DNA2.– Tinta.– Caixes amb lletres.		
Descripció: <ul style="list-style-type: none">– Preparació de l'activitat: Disposar el material de manera atractiva i espaiosa per tota la taula per tal que estigui a l'abast dels infants. Col·locar cinc fulls DNA2 a la taula de manera que els nens i nenes tinguin un espai ampli per treballar.– Desenvolupament de l'activitat: Cada infant es col·loca davant un full. L'adult explica en què consistirà l'activitat i fa algunes preguntes:<ul style="list-style-type: none">– Què creieu què és aquest material?– Què podem fer amb aquestes lletres?– Com farem per què les lletres es quedin impreses al paper?A partir de la conversa inicial l'adult deixarà que experimentin, de manera individual o per grups, amb el material i que facin diferents composicions. Aquest estarà a disposició dels infants.– Finalització de l'activitat: S'endregarà i netejarà el material amb un drap humit per tal de tenir-ho disponible per un altre dia. Les diferents tintes s'han de tapar bé per què no es facin malbé.		
Avaluació: <ul style="list-style-type: none">– Es farà a través de l'observació, tenint en compte algunes pautes:<ul style="list-style-type: none">– Participa activament en la conversa?– Té iniciativa a l'hora d'experimentar amb el material?– És capaç d'identificar les lletres que fa servir?– Composa paraules?– Composa oracions?– Agafa bé i amb habilitat el material?– Demana ajuda quan ho necessita?– Verbalitza les accions?– Comparteix els seus descobriments?– Té cura del material?		

Racó 2: Polvoritzacions		
Temporització:45 minuts	Nivell: P5	Agrupació:Cinc infants
Objectius específics: <ul style="list-style-type: none">– Crear els seus propis retalls.– Explorar el material.– Realitzar la polvorització de manera autònoma.– Demanar ajuda en cas que ho necessiti.– Escoltar i participar activament durant tota l'activitat.– Tenir cura del material.		
Material: <ul style="list-style-type: none">– Full DNA2.– Raspalls de dents vells.– Tisores.– Pintura aigualida o aquarel·les.– Cartrons per fer els retalls.		
Descripció: <ul style="list-style-type: none">– Preparació de l'activitat: Es col·loquen les taules juntes per tal de tenir un espai per treballar més ample. Es cobreixen les taules amb paper de diari per evitar que es taquin de pintura. Es posa un full DNA2 a cada lloc de treball. Al llarg del centre de la taula es deixen cartrons, tisores, raspalls de dents vells i sabates amb pintura aigualida o aquarel·les.– Desenvolupament de l'activitat: El petit grup d'alumnes es col·loquen al voltant de la taula. La mestra demana que observin el material i que pensin què poden dir de tot el que veuen a sobre de la taula. A partir d'aquí s'inicia un temps d'hipòtesis i diàleg per consensuar què és el que podran fer amb el material. En acabar la mestra els explica com podran realitzar el procediment, els infants han de fer retalls de diferents formes i en finalitzar ho hauran de col·locar a sobre del full. Seguidament agafaran un raspall de dents vells i agafaran pintura per la zona dels pèls de porc. Amb una mà sostindran el raspall mentre que amb el dit gros de l'altre despenjaran el raspall i això produirà una polvorització. Un cop hagin finalitzat les polvoritzacions podran retirar els retall i veuran el resultat de la seva producció, tot queda polvoritzat excepte les zones on han estat col·locats els retalls.– Finalització de l'activitat: Netejarem els raspalls amb aigua i sabó i els eixugarem una mica amb un drap de cotó. Netejarem les safates on hi havia la pintura i retirarem el paper de diari i els retalls. Endreçarem les tisores i els raspalls en el recipient corresponent.		
Avaluació: <ul style="list-style-type: none">– A partir de l'observació l'adult podrà veure si:<ul style="list-style-type: none">– Participa activament en la conversa?– Respecta el torn de paraula?– Té cura del material?– Demana ajuda quan la necessita als companys o a l'adult?– Treballa de manera individual?– Treballa en equip?– Realitza diversitat de retalls?– Realitza correctament les polvoritzacions?– Respecta les produccions dels altres?– Té cura del material?– Ajuda a endreçar?		

Racó 3: Patates, cebes i altres fruits

Temporització:45 minuts

Nivell: P5

Agrupació:Cinc infants

Objectius específics:

- Compartir i verbalitzar descobriments.
- Explorar el material.
- Realitzar diferents composicions.
- Crear segells a partir de les fruites, verdures i hortalisses tot tallant i fent formes amb el ganivet.
- Estampar els diferents fruits.
- Participar en el diàleg de manera activa.
- Tenir cura del material.
- Ajudar a endreçar un cop finalitzada l'activitat.
- Respectar les produccions dels altres infants.

Material:

- Patates, cebes, pastanagues, pebrots
- Ganivets de plàstic.
- Safates de plàstic.
- Rodets.
- Pintura.
- Fulls DNA2.

Descripció:

- **Preparació de l'activitat:** Es col·loquen les taules juntes per tal de tenir un espai per treballar més ample. Es cobreixen les taules amb paper de diari per evitar que es taquin de pintura. Es posa un full DNA2 a cada lloc de treball. Al llarg del centre de la taula es col·loquen els diferents fruits, verdures i hortalisses tallades per la meitat, safates amb pintura i rodets, ganivets de plàstic per tal que tot estigui a l'abast dels infants.

- **Desenvolupament de l'activitat:** Ens col·locarem al voltant taula i la mestra farà algunes preguntes:

- Què és el que veieu?
- Què podem fer amb cadascun dels materials?
- Seria possible combinar més d'un material a la vegada? quin seria el resultat?

A partir d'aquest diàleg la mestra podrà saber en quina mesura ajudar als infants i afegir, si cal, alguna explicació més. L'activitat consistirà en estampar els diferents fruits i crear amb el ganivets noves formes. Per començar hauran de decidir quin fruit o quina forma volen, seguidament agafaran pintura de la safata amb els rodets que posteriorment faran girar a sobre de cada peça que desitgin estampar. Un cop la peça tingui pintura l'única cosa que hauran de fer és estampar-la al full DNA2. Es poden estampar els fruits per separats, i també es poden estampar els diferents fruits per tal que entre tots l'infant faci una composició. D'aquesta manera quedaran unes produccions variades i diferents.

- **Finalització de l'activitat:** En acabar s'ha de netejar els rodets, els ganivets de plàstic i les safates de plàstic per tal que un altre dia es pugui tornar a fer servir. La resta del material (fruits, verdures i hortalisses, paper de diari) es llençarà a les escombraries.

Avaluació:

- L'adult podrà fer una observació tenint en compte algunes pautes:
 - Experimenta amb els diferents material o sols es centra en un?
 - Té la necessitat de fer un segell nou a partir d'una patata o fruita?
 - Crea cap segell o ho demana?

- Participa activament en la conversa i en l'activitat?
- Verbalitza els seus descobriments?

Racó 4: Puntejat

Temporització: 45 minuts

Nivell: P5

Agrupació: Cinc infants

Objectius específics:

- Comprendre les explicacions dels mestre i dels companys.
- Respectar el torn de paraula.
- Desenvolupar la seva creativitat.
- Donar la seva opinió i respectar la dels altres.
- Desenvolupar la motricitat fina a l'hora de fer servir el material.
- Participar activament durant tota l'activitat.

Material:

- Cartró.
- Punxons.
- Rodets.
- Safates de plàstic.
- Pintura.
- Fulls DNA2.

Descripció:

- **Preparació de l'activitat:** Es col·loquen les taules juntes per tal de tenir un espai més ample per treballar. Es cobreixen les taules amb paper de diari per evitar que es taquin de pintura. Es posa un full DNA2 a cada lloc de treball. Al llarg del centre de la taula es col·loquen els diferents materials, les safates de plàstic amb pintura, els rodets per poder agafar pintura, els cartrons i els punxons. D'aquesta manera tots les infants podran arribar a agafar qualsevol material que necessitin sense problema.
- **Desenvolupament de l'activitat:** Per començar cada infant es col·loca al seu lloc de treball i observa el material que hi ha a sobre de la taula. L'adult deixa temps per què els infants puguin fer hipòtesis i ajuda a resoldre possibles dubtes que sorgeixin. Finalment l'adult explica en què consisteix l'activitat. Cada nen/a haurà d'agafar un tros de cartró on dibuixarà amb un llapis allò que vulgui, seguidament farà servir el punxó per puntejar tot el dibuix que ha realitzat. Un cop ha finalitzat, passarà el rodet de pintura per sobre del cartró i quan tingui el cartró entintat l'haurà d'imprimir al full de treball. Per tal que podem veure al mateix temps el puntejat i la impressió enganxarem en una part del full el puntejat i a l'altre part quedarà la impressió. D'aquesta manera tindran una visió global de tota l'activitat.
- **Finalització de l'activitat:** S'endreçarà i netejarà el material (safates, punxons, rodets), mentre que paper de diari es llençarà a les escombraries blaves per reciclar.

Avaluació:

- L'adult farà en tot moment d'observador i de guia en cas que sigui necessari. Tindrà en compte:
 - Comprèn el que se li demana?
 - Participa activament durant la conversa?
 - Respecta el torn de paraula?
 - Realitza puntejats de manera creativa?
 - Manipula correctament el material?
 - Està content amb el resultat de la seva producció?
 - Es mostra insegur durant la realització de l'activitat?
 - Necessita ajuda per desenvolupar l'activitat?

- Ajuda a netejar, recollir i endreçar el material?
- Respecta les produccions dels altres?

4.3. Avaluació /valoració

He dut a terme la intervenció a l'aula de P5 de l'escola Nabí de Vallvidrera. Per tal que la proposta continués amb el pla de treball del moment he adaptat la meva intervenció. Els infants de la classe de P5 han anat d'excursió al zoo, així doncs he enfocat, amb ajuda de la tutora de l'aula, els racons per treballar els animals del zoo.

Cal esmentar que en parlar amb la tutora em va recomanar dur a terme sols dos racons ja que sinó serien massa propostes noves a la vegada i cabia la possibilitat que els infants es dispersessin o es posessin nerviosos per voler fer els quatre racons a l'hora. Així doncs mantindrem el racó de la impremta i el racó d'estampacions amb patates i altres fruits. El que es treballarà a cada racó, tenint en compte la sortida al zoo, serà imprimir els noms dels animals que més ens han agradat i aconseguir reproduir la pell de l'animal que més els hagués agradat a través de l'estampació de patates, pebrots, pastanagues i altres objectes amb pintura.

Per organitzar l'aula hem agrupat les taules per tal que hi hagin dos grups de taules (veure annex 1), en un col·locarem les caixes amb les lletres i les tintes, i en l'altre les patates, pebrots, pastanagues i altres objectes, a més de les safates amb pintura i altres estris necessaris per realitzar el racó. Dividirem el grup classe en dos subgrups de treball, per tal que cada adult estigui pendent de cada racó i de les necessitats que es van presentant durant l'activitat.

La sessió va començar amb una assemblea on els infants podien expressar lliurement la seva experiència respecte la sortida que van fer al zoo, allò que els va agradar i que van viure i altres vivències que havien tingut vers la temàtica. Seguidament els hi vam explicar qui era Freinet, un senyor francès que va obrir una escola a França on tenia unes maneres d'ensenyar molt semblants a les de la nostra escola (Escola Nabí). Feien coses tan divertides com nosaltres, una de les coses que li agradava molt era que els nens i nenes poguessin explicar les seves notícies cada matí com feien ells cada dia a primera hora del matí i un altre era que els nens i nenes escrivissin les seves notícies, allò que consideraven que era important. Així doncs nosaltres podríem escriure sobre la sortida al zoo amb unes lletres d'impremta. Un altre cosa que feien a l'escola francesa era fer estampacions, vam preguntar si algú sabia què significava estampar i un nen va dir que era *aixafar alguna cosa*. Així doncs els infants haurien d'aconseguir reproduir la pell de l'animal que més els havia agradat del zoo a través dels diferents materials d'estampacions.

Tot seguit els infants es van seure per grups de treball, un grup a cada racó. El primer que varem fer va ser preguntar quins animals havien vist, cada infant va poder dir la seva opinió i mentrestant ho anàvem apuntant a la pissarra (veure annex 1). També els vam demanar sobre quin animal els agradaria fer la pell i cada nen i nena va tenir la oportunitat de dir quin en faria.

En començar, els del racó de la impremta (veure annex 2), tenien al seu abast caixes d'impressió que els possibilitava construir paraules i frases a partir dels segells de lletres. Cada infant tenia un full i podia escriure qualsevol paraula relacionada amb els animals del zoo. Una eina de suport que els va anar molt bé va ser tenir escrits a la pissarra tots els animals que havien dit a la pluja d'idees, d'aquesta manera podien fer-la servir com a model. Cal esmentar també que tant la tutora d'aula com jo estàvem a disposició dels alumnes en cas que necessitessin ajuda.

D'altre banda, en el racó d'estampacions (veure annex 3), vam preguntar quins colors necessitaven per fer les pells dels animals i un cop ho van decidir vam fer les barreges amb diferents colors de pintura per tal d'aconseguir el color desitjat. En tenir tots els colors necessaris els hi vam donar un paper de diari per què fessin proves d'estampacions, d'aquesta manera podien practicar i veure quines eren les que els agradaven i quines eren les que descartarien en funció del seu gust o del què buscaven. Quan ja ho tenien decidit podien agafar un full de cartolina DNA2 i podien començar a fer les seves estampacions. A mida que anaven avançant demanaven diferents tipus de segells, així doncs la tutora d'aula i jo vam tallar les patates amb diferents formes i relleus per tal de cobrir la demanda dels infants. Cal esmentar que a les taules de treball hi havia material al seu abast però també vam posar una taula auxiliar on estava la resta del material amb la que els infants podien fer estampacions, d'aquesta manera els nens i nenes podien anar a la taula de material d'estampació (veure annex 1), per deixar i agafar qualsevol objecte que consideressin que els aniria bé per aconseguir fer la pell de l'animal.

Tenint en compte la proposta duta a terme a l'aula vaig poder trobar alguns punts forts i punts febles:

Punts forts	Punts febles
<ul style="list-style-type: none">– La proposta de racó tenia relació amb un element que era significatiu pels infants: la sortida al zoològic.– L'assemblea va jugar un paper fonamental per tal que tothom pogués explicar alguna cosa de la sortida que van realitzar o fins i tot qualsevol idees que relacionessin.– Els infants es van mostrar participatius durant tota la sessió.– La introducció de la temàtica i del pedagog francès els va agradar molt ja que tenia a veure amb la seva escola.– Al racó d'impressió alguns infants escrivien sense necessitat de mirar la pissarra.– Al racó de les estampacions els infants van decidir quins colors fer servir i quina pell d'animal representar.	<ul style="list-style-type: none">– El racó de la impremta ja l'havien treballat en altres ocasions i l'atenció va durar aproximadament 30 minuts.– La creativitat en el racó de la impremta va ser limitat ja que sols imprimien les paraules que havien escrites a la pissarra.– Al principi es van començar a fer els dos racons alhora. A mesura que va anar avançant dequeia la motivació en el racó de la impremta així que vam optar per tancar-lo i centrar-nos només en el racó d'estampacions ja que era el que no havien fet en cap ocasió.– El grups de racons van ser distribuïts en subgrups de 12 infants.– El racó de la impremta hagués resultat més si s'hagués fet en grups petits.– La tutora d'aula havia estat malalta i el dia que vam fer el racó era el primer dia

- El racó de les estampacions va ser molt innovador i es van mostrar molt dinàmics i creatius.
- La tutora d'aula i jo vam estar a la disposició dels infants, desenvolupant un paper passiu i d'observador, ajudant en el que calgués als nens i nenes.
- Els infants em ja em coneixien ja que vaig estar el curs passat amb ells realitzant les pràctiques de tercer curs del grau d'E.I.

que tornava de la baixa. Així doncs la mestra no havia pogut anticipar que aniria a l'escola i els infants estaven una mica inquiets.

Tenint en compte els aspectes esmentat anteriorment considero que les tècniques d'impressió que he dut a terme afavoreixen diferents aspectes:

- Pel que fa als infants:
 - Desenvolupar la creativitat ja que han de crear paraules, crear pells dels animals, poden crear qualsevol impressió a partir del material del que disposen.
 - Desenvolupar la motricitat fina tot agafant i manipulant els diferents materials.
 - Desenvolupar la lectoescriptura ja que amb les caixes de lletres es poden formar paraules.
 - Expressar a partir dels diferents llenguatges durant els racons i durant l'assemblea.
 - Valorar i respectar les pròpies produccions i la dels altres.
 - Treballar a partir d'un esdeveniment que sigui proper a ells fa que els infants hi trobin un sentit al que estan fent i que l'aprenentatge sigui significatiu
 - Treballar de manera cooperativa, es poden realitzar impressions en equip de tal manera que cadascú assumeix un rol.
- Pel que fa a l'adult:
 - Previsió i planificació de la sessió i dels materials que farà servir.
 - El paper que té és d'observador i d'ajudar els infants en tot el que sigui necessari.
 - Ha de ser flexible per tal de modificar qualsevol cosa de la sessió o per estar subjecte als imprevistos.
 - Dinamitzar l'assemblea i guiar les diferents converses que esdevinguin.
 - Ajuda a saber en quina etapa de la lectoescriptura es troba cada infant.
 - És una oportunitat per observar quin rol desenvolupa cada infant dins de l'aula, les relacions entre iguals i altres aspectes que tenen a veure amb la part social.
 - Tot pot ser font d'aprenentatge, tothom té alguna cosa a aportar, per tant ha de procurar que tots els participant estiguin presents de manera activa durant la sessió.

5. CONSIDERACIONS FINALS

Els infants formen part de l'etapa de la vida de la infància. Com a tals han de jugar, experimentar, aprendre a partir de la vida quotidiana, viure en societat, parlar i ser escoltat... Els nens i nenes tenen una necessitat innata d'aprendre tot allò que els envolta (costums, normes socials, treball, tasques quotidianes...) a través de l'observació, de l'experimentació, de les relacions socials, a través d'una infinitat de coses que són presents en el dia a dia dels menuts i que moltes vegades passa desapercebut pels ulls del adults. En definitiva, els infants aprenen de manera natural i és així com han de créixer i desenvolupar-se.

L'escola ha d'oferir aquest tipus d'aprenentatge per tal que els infants segueixin desenvolupant-se de manera integral i natural. L'escola ha de ser un petit reflex de la societat, un microsistema² i un mesosistema³ on tota la comunitat educativa estigui en relació, on treballi conjuntament, on esdevingui tot el necessari per a que els infants puguin aprendre de la vida i per a la vida.

Freinet creia en aquesta manera d'aprendre i ensenyar. Així doncs les seves maneres de fer tenen en compte els coneixements previs que esdevenen en un aprenentatge significatiu, on l'infant és el principal protagonista i únic responsable del seu aprenentatge, on l'entorn mediat i immediat és una font d'aprenentatge, on les relacions socials són imprescindibles per al desenvolupament, on l'adult té un paper de guia, on l'error és una manera més d'aprendre, etc.

En portar a la pràctica els racons de tècniques d'impressió vaig adonar-me de la importància de tots els aspectes esmentats anteriorment, del que és essencial en l'educació i en com la manera de plantejar les coses i les maneres de fer d'un/a mestre fa que una activitat esdevingui una experiència positiva pels infants.

Alguns aspectes que milloraria de la meva praxis seria que la tutora d'aula hagués pogut explicar als infants i així aquests anticipar, abans de la sessió de racons, que jo aniria a l'escola per dur a terme una activitat per aprendre a ser mestre. Un altre tema a considerar seria el fet de desenvolupar els racons en petits grups, en comptes de partir el grup classe en dos subgrups, per tal que els nens i nenes poguessin realitzar un treball en un ambient més íntim i relaxat. D'altra banda hauria d'haver tingut present que el racó d'impremta ja l'havien realitzat i per tant la motivació no va ser tan gran com provar un racó totalment nou i diferent, així doncs potser hauria estat més amè plantejar un racó que fos completament nou. Freinet defensava l'expressió lliure i el text escrit, en el cas del racó d'impressió la creativitat va ser molt limitada ja que com a premissa els vam dir que havien d'escriure els noms dels animals, hagués estat millor que cada infant hagués escrit el que li vingués de gust en relació a la

² Microsistema: és la capa ambiental més interna de Bronfenbrenner, fa referència a les activitats i interaccions que es donen a l'àmbit immediat de l'individu. En el cas dels infants es redueix a les famílies, però a mesura que aquest es desenvolupa i creix també fa referència a les relacions que es donen en l'àmbit escolar. (Shaffer i Kipp, 2007)

³ Mesosistema: és la segona capa ambiental de Bronfenbrenner, designa les interrelacions entre els diferents microsistemes com la família, l'escola i grups de pares. (Shaffer i Kipp, 2007)

sortida al zoològic. En quan al racó d'estampacions els infants no van poder crear segells ja que sols es podia fer amb un ganivet i teníem por que prenguessin mal, així doncs cada vegada que necessitaven algun ens el demanaven, a la tutora d'aula o a mi, i els hi fèiem. Quan portes a terme una activitat no saps el què trobaràs ni el que passarà però precisament per això és important planificar i posteriorment avaluar l'activitat i a un mateix, per què quan ho facis per segona vegada tinguis la possibilitat de millorar i atendre les necessitats dels infants de la millor manera possible.

Considero que el treball de fi de grau (TFG) ha estat mol útil ja que implica una cerca, anàlisi, comparació i rebuig d'informació que ajuda a tenir una visió més ample sobre el camp de treball d'estudi. Acorar la cerca, saber identificar què és el que vols del teu treball, quin objectiu busques, què vols aconseguir és molt important, no sols en l'àmbit acadèmic sinó en tots els aspectes de la vida. Una persona sempre ha de saber cap a on vol anar, quina direcció ha de prendre i què vol aconseguir, i encara que en un principi ho desconeixi, a mesura que passa el temps els dubtes es dissipen i t'ajuden a trobar el què vols. El fet de poder trobar l'ajuda de mestres i infants que et donen un cop de mà desinteressadament, que et mostren i guien quan realitzes en un aula una activitat és una de les classes magistrals més apreciades per tot aspirant de mestre. Realitzar el meu TFG a l'escola Nabí ha estat molt gratificant ja que vaig tenir a aquests mateixos infants l'any passat i el retrobament va ser molt emotiu. A més em va fer molta il·lusió quan em va fer quan vaig saber que el meu tutor de TFG va ser qui va fundar l'escola situada a Vallvidrera, el doctor Enric Vilaplana. Que m'ha donat suport i ajudat en tot moment durant el desenvolupament del treball. Crec que el TFG és una manera de posar en ús tot allò que he estudiat durant la carrera, on tots els recursos, les experiències i els professor/es que m'han format es converteixen en eines imprescindibles per al desenvolupament d'aquests.

6. BIBLIOGRAFIA

Libres:

- Camps, J. 2009. *Teories i institucions contemporànies de l'educació - TICE-*. Barcelona: Universitat Internacional de Catalunya (UIC). (Apunts de classe).
- Freinet, C. 1990. *Per l'escola del poble*. Barcelona: Editorial Eumo.
- Freinet, C. 1999. Capítol 1: *A tiempos nuevos pedagogia nueva*. Dins de *Técnicas Freinet de la Escuela Moderna*. México: Siglo Veintiuno Editores
- González Monteagudo, J. 1988. *La pedagogia de Celestin Freinet: contexto, bases teóricas, influencia*. Madrid: MEC-CIDE.
- Porquet, M. 1973. *Les tècniques Freinet al parvulari*. Barcelona: Editorial Laia.
- Sala, C. Jover, Ll. 1981. *Técnicas de impresión en la escuela*. Barcelona: Reforma de la escuela.
- Shaffer, D.R i Kipp, K. 2007. *Psicología del desarrollo. Infancia y adolescencia*. Séptima edición. México: Cengage Aprendizaje.
- Soëtard, M. 1994. *Johan Heinrich Pestalozzi (1746-1827)*. Dins de *Perspectivas: Revista trimestral de Educación Comparada*. París, UNESCO. vol XXIV, nº 1-2. pàgs. 299-313.

Articles:

- Ferrari, M. (2008) *Célestin Freinet, o mestre do trabalho edo bom senso*. Revista escola:216.
- Legrand, L. (1993) *Célestin Fréinet (1896-1966)*. *Perspectivas: revista trimestral de educación comparada* (París, UNESCO: Oficina Internacional de Educación): XXIII, (1-2), 425-441.
- Lopes, J. (Jan. 2001) *Freinet. Confira: em seu centenário, o grande educador continua vivo na sala de aula*. Revista Nova Escola: 139
- Morales, F (2002) *Sobre el Emilio de Rousseau (Síntesis divulgativa)*. *Acción pedagógica*: 11 (1), 74-85.

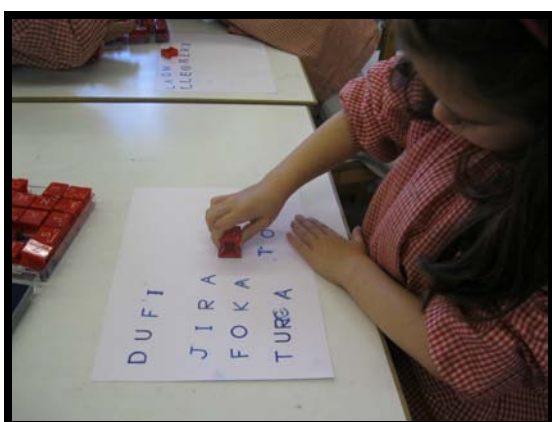
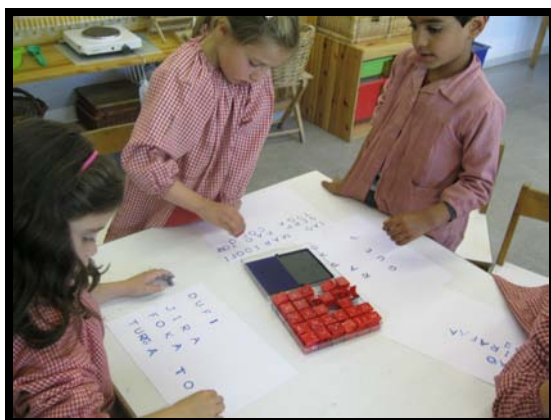
7. ANNEXOS

ANNEX 1: MATERIALS

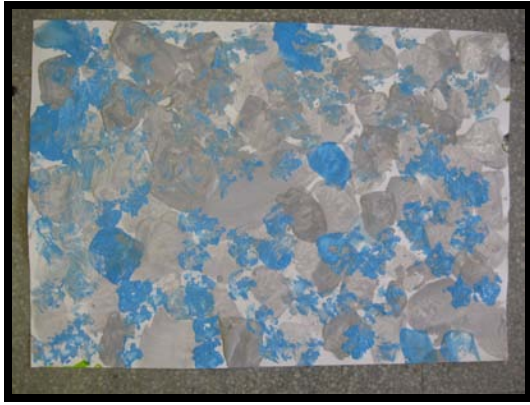
ANNEX 2: DESENVOLUPAMENT DEL RACÓ D'IMPREMTA

ANNEX 3: DESENVOLUPAMENT DEL RACÓ D'ESTAMPACIÓ

ANNEX 4: ALTRES EXPERIÈNCIES. L'ESCOLETA

Els nens i nenes del parvulari van organitzar una exposició, Joan Miró: Art i Paraules. En anar a veure aquesta exposició em vaig quedar sobtada de trobar una zona dedicada a la empremta. Vaig creure que tenia relació amb la temàtica del TFG ja que quan realitzem impressions i estampacions també deixem, d'alguna manera la nostra empremta. Aquí us deixo un recull de fotografies:

